

HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri :
Paris Hukuk Fakültesi Doktoru
AVUKAT
Mîlâsî GAD FRANKO

Tahrir Heyeti

Fuat Hulûsî B. Temyiz Mahkemesi
azasından

Sabri Şakir B. Ad V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

Ahmet Refik B. İstanbul İcra Reisi

Ahmet Samim B. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şarî Kroza. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Aşıl Mester. Paris Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müderrislerinden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mecmu-
ası tahrir heyetinden.

Bahir B. Kavanin ihzârı komisyonu
azasından.

Mehmet Talât B. Avukat

M. A. Bilyoti. Paris Hukuk Fakül-
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gat Franko Beyin yazıhanesi
Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur
Bir senelik abonemanı Posta ücretile beraber
400 kuruştur
Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

KÂATÇILIK ve MATBAACILIK ANONİM ŞİRKETİ

1929

dan alacaklılarına ihtiyati haciz mukaddem, ve iptâl davası (madde 268-275) muahhar bir teminat teşkil edüp konkordato ise borçlunun himaysi noktasından bir tasfiyeyi tezammün eder. Bu tasfiye ile borçlunun mallarının haczine yahut rehinlerinin satılmasına yahut iflâsına meydan verilmemiş olur. Konkordatoya iflâs haricinde veya iflâsa hükmolunduktan sonra (madde 309) teklif olunabilir.

Hakiki bir ihtiyaca tekabül eden yeni kanunun iptâl davası « actio Passbana » hakkındaki hükümleri alacaklıları himaye için kabul edilmiş bir tarihtir. Alacaklıya ihtiyati haciz ile henüz muacceliyet kespetmemiş alacakları hakkında teminat verilmiş olmağa beraber diğer taraftan da borçlunun bazı hukuki muamelelerinin hükümsüz addedilmesini talep hakkı verilmişti. Bu muameleler semeresiz haciz vaz'iyetinde bulunan veya iflâs haline düşmüş olan borçlunun henüz malları üzerinde serbestçe tasarruf iktidarında bulunduğu zamanlarda icra gayesini hiçe indirecek ve alacaklıları ızrar edecek surette mallarını azaltmağa matuf muamelelerdir.

İcra ve iflâs kanunu, kanunu medeni ve borçlar kanunu (madde 245 mucibince üzerine bir takım hükümler tertip edilmiş olan borç ödemededen aciz vesikası hakkındaki şerait ve kaideleri de tanzim etmiştir.

İmtiyazlı alacaklar hakkında da icra ve iflâs kanununda hususî hükümler mevzudur. Bu noktada kanunumuz da bazı ilâveler ve tadiller görülür (madde 201 «isviçré 219». Keza 157 inci madde 3 üncü fıkraya bakınız).

S. Ş.

Ceza kanunu

Hukuku şahsiyeden mütevellit cezayı naktelerin sureti infazı

Hukuku şahsiyeden mütevellit cezayı naktelerin sureti infazı muhtelif ahkâma tâbidir. Hususî olan kanunların bir kısmında doğrudan doğruya veya başka bir kanunla ve binnetice hapse tahvili hakkında sarahat mevcuttur. Tütün ve meşrubatı kûuliye kanunlarında olduğu gibi.

Fakat bazı kanunlarda cezayı naktilerin verilmediği halde ne suretle hareket edileceği meskût bırakılmıştır. Cigarakâğıdı kanununda olduğu gibi.

Bu son kısım da yeni ceza kanununun neşrine kadar hukuku şahsiyeden mütevellit ilânatın sureti infazına müteallik 1306 tarihli nizamname ile evvelenirde malına müracaat olunur, malı bulunmadığı takdirde ait olduğu şahsın — hükmi veya hakikî olsun — talebiyle ceza hapse tahvil olunurdu. Yeni ceza kanunumuz 19 uncu maddesine muhalif ve sarahat bulunmayan umumî ve hususî bütün cezayı naktilere mezkûr madde ahkâmını teşmil etmiş cezaların hapse tahvili keyfiyetini hâkimlerden alarak müddeiumumîlere vermiştir. Şuhale nazaran bu kabil ilâmatta ceza kanununun 19 uncu maddesi ve ceza kanununun mevkii tatbik vaz'ına dair olan kanunun 7 inci maddesi ahkâmını tatbik etmek lâzımgelir.

Ancak bu gibi hususî kanunların ekserisi ait olduğu makama mezkûr cezayı naktilerin affı, tenzili hakkını da vermiş ve bu suretle hukuku şahsiyeden madut olması itibariyle talep vaki olmadıkça ne malına müracaata ve ne de hapse tahvil suretiyle tenfizi ahkâma mesâğ bırakmamıştır.

Acaba kanunu cezamızın on dokuzuncu maddesinde mevzuu-bahsolan hususî kanunların mezkûr mevada derecesi şümulü nedir?

Hiç şüphe yoktur ki hususî kanunlardan yeni ceza kanunumuzun vazetmiş olduğu esasata muhalif olan aksamı mevcuttur. Yeni kanunu cezaya olan bu muhalefet eski kanunu ceza kavaidi esasiyesine istinaden mi yoksa istisnaen mi vazedilmiştir. Bu cihetin tetkikiinden sonra istisnaen vazedilmiş olduğu takdirde kanunu cezanın (buna muhalif olmayan mevad hakkında tatbik olunur) maddesi ile mahilüttatbik ittihaz edilmesi eski kanunu cezanın kavaidi asliyesine istinaden vazedilmiş olduğu takdirde müstenidünileyhi olan maddenin mülga olması itibariyle yeni kanunu cezanın o maddesine istinat etmesi lâzımdır. Şu düşüncelere nazaran Tütün inhisar cezayı naktileri ne suretle infaz olunacaktır?

Büyük Millet Meclisince vazı ve taknin edilmemiş olan kanunlarda muharrer cezayı naktîlerin beş misline iblâğına dair olan kanunun beher yüz yirmi beş kuruş için bir gün hapsi âmirdir. Aynı kanunun bu cezaların tezyidi cürüm ve ceza derecatına tesiri yoktur denilmiş olmasına nazaran — ki ceza kanununun ahkâm ve kavaidi umumîyesini alâkadar etmiyen bir hükmü umumî mahiyetindedir — Büyük Millet Meclisince yapılmıyan kanunlarda mevcut cezayı naktîlerin yeni kanunun mer'iyetinden sonra dahi kemakân cari olması tabiidir.

Fakat, bu cihet eski kanunu cezanın cürüm derecatına istinaden yapılmış olmasına ve yeni kanunu cezanın da elli kuruştan iki yüz liraya kadar olanları kabahat addedilmiş olmasına ve tatbikat kanununda iki yüz lirayı tecavüz etmiyen hususî kanunlarda muharrer cezayı naktîlerin kabahat addedilmiş olmasına nazaran eski esas refedilmiştir.

Netice olarak :

1 — Talep sepkederek mala müracaat ve sonra hapsen infaz lâzım mıdır?

2 — Hapsi kaç kuruş için bir güne muadil addetmek lâzımdır?... X. X.

Bu mekale sahibinin mektubu her nasilsa zai olduğundan imzası konulmadı, muharirinden af dileriz.

Hukuku ceza

Yazan :

Avukat Temistokli Zümbülidis

Avukatların hürriyeti kelamı ve mes'uliyeti cezaiyesi

Baro mecmuasının teşrini sani 928 tarihli nüshasında bu serlavha altında intişar eden muhterem rüfekadan Ali Şevket beyin kaleme almış olduğu makale nazarı dikkatimi celbettiğinden kemali dikkat ve itina ile tetkik ve mütalea eylemiştim. Bu baptaki mütaleatı acizanemi sert ve izah edebilmek üzere müsait vakti meşguliyetim arasında ancak bu kerre elde edebildim.